

WICEPREZES RADY MINISTRÓW
MINISTER ROZWOJU

MATEUSZ MORAWIECKI

Warszawa, 5 września 2016 r.

43-14 260 99
24.7.15 2

Pan
Jan Guz
Przewodniczący
Ogólnopolskiego Porozumienia
Związków Zawodowych

Szanowny Panie Przewodniczący,

W nawiązaniu do Pańskiego pisma z 20 lipca br. z pytaniami, które nie mogły być zadane na posiedzeniu Rady Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych w Miętym z uwagi na ograniczone ramy czasowe spotkania przesyłam poniższe odpowiedzi. Mam nadzieję, że rozwieją one wątpliwości w nich zawarte.

Ad 1)

Dziękuję za zainteresowanie kwestią negocjacji umowy o Transatlantyckim Partnerstwie w dziedzinie Handlu i Inwestycji (TTIP) między UE i USA. Głos partnerów społecznych, z Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych jest dla nas istotny i będzie brany pod uwagę podczas formułowania ostatecznego stanowiska Polski w odniesieniu do TTIP.

Negocjacje są dziś jednym z najważniejszych tematów rozmów w zakresie polityki handlowej UE. Z tego względu wzbudzają one zarówno ogromne zainteresowanie jak i szereg pytań.

Mając to na uwadze zarówno Komisja Europejska, która prowadzi te negocjacje w imieniu państw członkowskich UE, jak i państwa członkowskie UE, w tym Polska, przyjęły formułę zapewniającą możliwość aktywnego kontaktu i dużej transparentności w odniesieniu do wszystkich aspektów umowy podejmowanych w ramach tych negocjacji (np. szereg informacji nt. stanu negocjacji i poszczególnych aspektów negocjacji, wraz z propozycjami negocjacyjnymi UE jest zawarte na stronie internetowej Ministerstwa Rozwoju i Dyrekcji Generalnej ds. Handlu Komisji Europejskiej: <http://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/ttip>).

Ze strony Rządu całościowe stanowisko na negocjacje UE z USA opracowywane jest i prezentowane przez Ministerstwo Rozwoju jako resort wiodący i konsultowane i przyjmowane przez wszystkie zaangażowane w negocjacje ministerstwa i urzędy administracji rządowej. W związku z postępowaniem w negocjacjach i prowadzonymi w kraju konsultacjami, w tym w odniesieniu do poszczególnych branż i sektorów gospodarki Polski, stanowisko to jest sukcesywnie uzupełniane i aktualizowane.

Dzięki m.in. bieżącym konsultacjom i spotkaniom, ostatnio także z udziałem Zastępcy Głównego Negocjatora UE ds. TTIP, sprawy priorytetowe dla polskich obywateli, konsumentów, pracowników i przedsiębiorców są nam znane i na bieżąco podnoszone na forum UE w celu doprowadzenia do ich jak największego uwzględnienia w procesie negocjacji, i co więcej, są one konsekwentnie uwzględniane w stanowisku całej UE na negocjacje z USA. Naszym celem jest zawarcie umowy TTIP, jednak umowa ta musi być korzystna dla polskiej gospodarki. Staramy się wpływać również na sposób prowadzonych negocjacji tak, aby informacja na ich temat była dostępna dla wszystkich zainteresowanych podmiotów.

Większość dostępnych dziś analiz dotyczących wpływu umowy na gospodarkę Polski wskazuje, że ambitna umowa przyniesie korzyści w postaci wzrostu PKB oraz wzrostu wymiany handlowej

z USA. Na przykład w opracowaniu przygotowanym przez londyński ośrodek CEPR przewiduje się wzrost PKB po wystąpieniu wszystkich efektów liberalizacji handlu na skutek TTIP na poziomie 0,2% rocznie. Są jednak badania wskazujące na możliwość wpływu na PKB na poziomie 0,4% jak i 0,1% rocznie. Badanie CEPR przewiduje również wzrost polskiego eksportu do USA aż o 57% w dłuższym okresie. W odniesieniu do skutków TTIP dla obywateli w analizach podkreśla się korzyści wynikające z większej dostępności towarów. Dodatkowo przewiduje się, że wejście w życie TTIP doprowadzi do wzrostu płacy i rozporządzalnego dochodu zarówno w przypadku pracowników wykwalifikowanych jak i niewykwalifikowanych. Należy jednak pamiętać, iż analizy ekonomiczne realizowane są w oparciu o określone założenia, które mogą ale nie muszą zostać zrealizowane w toku negocjacji. Bardziej precyzyjna ocena skutków TTIP będzie więc możliwa po wynegocjowaniu porozumienia. Taka analiza zostanie wykonana w Ministerstwie Rozwoju i będzie wzięta pod uwagę w ostatecznej ocenie porozumienia.

Mimo spodziewanych ogólnie pozytywnych skutków umowy dla polskiej gospodarki, korzyści mogą nie być rozłożone równomiernie, a w odniesieniu do niektórych branż szybka i głęboka liberalizacja mogłaby być niekorzystna w krótkim okresie. Z uwagi na przewagi konkurencyjne po stronie USA oraz obowiązującą taryfę celną (w UE wyższa ochrona niż w USA) taka sytuacja może wystąpić np. w niektórych sektorach rolnictwa. Mając to na uwadze wnioskujemy o utrzymanie ochrony rynku UE w przypadku najbardziej wrażliwych sektorów rolnictwa, z uwzględnieniem różnic w kosztach, a więc i konkurencyjności produkcji rolnej, które wynikają zarówno z konieczności przestrzegania obowiązujących w UE wysokich standardów jakości żywności, ochrony środowiska czy dobrostanu zwierząt, jak i np. niższych z USA cen energii. Jednocześnie oczekujemy eliminacji bądź co najmniej ograniczenia barier pozataryfowych w dostępie do rynku USA. Dotyczy to również zapewnienia stosowania przez USA w imporcie tytoniu z Polski nie gorszych warunków dostępu do rynku niż te, z których korzystają inne kraje członkowskie UE. Innym sektorem, który oceniamy jako wrażliwy w kontekście negocjacji TTIP jest sektor chemiczny. W tym przypadku postulujemy również, aby jego liberalizacja handlu była oddalona w czasie i nastąpiła po długich okresach przejściowych, co pozwoliłoby polskim producentom na dostosowanie się do nowych warunków po wejściu w życie TTIP. W odniesieniu do sektora chemicznego TTIP może być jednak także szansą na poprawę jego konkurencyjności poprzez stworzenie możliwości importu gazu LNG z USA. Domagamy się, aby TTIP zawierał zapisy eliminujące obecne restrykcje w tym zakresie. Realizacja tego postulatu poprawiłaby bezpieczeństwo energetyczne Polski oraz pozytywnie wpłynęłaby na konkurencyjność sektorów energetycznych w naszym kraju. Z uwagi na bardzo szeroki zakres przedmiotowy umowy, obejmujący również kompetencje Państw Członkowskich UE i związany z tym charakter prawny (tzw. umowa mieszana) po sformułowaniu projektu tekstu całej umowy TTIP, będzie wymagała ona akceptacji przez wszystkie Państwa Członkowskie UE przed jej wejściem w życie, zgodnie z ich wewnętrznymi procedurami (w przypadku Polski ratyfikacja przez Parlament). W ten sposób także będzie zapewniony czas dla oceny skutków proponowanych rozwiązań TTIP.

Podsumowując, Rząd jest zwolennikiem zawarcia tej umowy między UE i USA, jeśli ostateczna treść jej postanowień będzie korzystna dla Rzeczypospolitej Polskiej. Priorytetem jest interes gospodarczy i społeczny państwa, co oznacza że Rząd nie zaakceptuje umowy w każdym kształcie, a w szczególności nie zaakceptuje umowy, której postanowienia będą godziły w interesy gospodarcze lub społeczne Polski. Jednak na tym etapie, w czasie negocjacji, nasze działania są ukierunkowane przede wszystkim na wypracowanie takiego kształtu umowy, który będzie maksymalnie korzystny dla Polaków i polskiej gospodarki.

Ad 2)

Wspólna Polityka Handlowa, jako wyłączna domena Unii Europejskiej (UE), jest kształtowana w oparciu o art. 207 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) i stanowi wypadkową interesów wszystkich państw członkowskich. Regulacje z zakresu polityki handlowej UE oraz sankcji międzynarodowych muszą być rozpatrywane z uwzględnieniem reguł Światowej Organizacji Handlu (WTO). W obszarze polityki handlowej, należy zwrócić uwagę, że art. XI Układu Ogólnego w Sprawie Taryf Celnych i Handlu (GATT), wprowadza ogólny zakaz ograniczeń ilościowych w handlu międzynarodowym pomiędzy stronami porozumienia. Wobec państwa, będącego stroną Porozumienia WTO, zakazy lub ograniczenia w handlu mogą być ustanawiane jedynie na podstawie poniższych zapisów: 1. art. XI -XIV i art. XX GATT (wyjątki od ogólnej reguły znoszącej ograniczenia ilościowe), oraz 2. w wyniku postępowania ochronnego po przeprowadzeniu konsultacji z innymi państwami członkowskimi WTO i wykazaniu przesłanek dla ustanowienia nadzwyczajnych środków ochronnych w rozumieniu art. XIX GATT.

W wyniku przeprowadzenia przez Komisję Europejską postępowań ochronnych mogą zostać wprowadzone następujące instrumenty ochrony handlu (TDI): środki antydumpingowe (AD), środki

antysubsydyjne (wyrównawcze) (AS) i środki ochronne przed nadmiernym przywozem typu safeguard (SFG). Rolą środków ochronnych jest zwalczanie nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez państwa trzecie w przypadkach, gdy przywóz (import) odbywa się na warunkach sprzecznych z zasadami handlu międzynarodowego. Należy jednak podkreślić, że instrumenty ochrony handlu są narzędziami stricte technicznymi, a nie politycznymi. Jeżeli nie mamy do czynienia z nieuczciwą konkurencją zdefiniowaną w przepisach UE, unijne środki ochrony handlu (TDI), nie mogą być ustanowione. W przypadku naruszania przez kraje trzecie norm czasu pracy przez Międzynarodową Organizację Pracy, unijne środki ochronne nie mają zastosowania. Pragnę jednocześnie zapewnić, że Polska należy do jednych z najbardziej aktywnych krajów UE w popieraniu ochrony rynku wewnętrznego Wspólnoty przed nieuczciwymi praktykami handlowymi. Ochrona ta jest realizowana przez UE w ramach dostępnych instrumentów, tj. środków ochrony handlu (TDI).

Ad 3)

Prezydent RP Andrzej Duda 1 sierpnia 2016 r. przedstawił Sejmowi RP projekt ustawy o zasadach zwrotu niektórych należności wynikających z umów kredytu i pożyczki. Jeśli chodzi o szczegółowe uzasadnienie zapisów powyższej propozycji mającej na celu pomoc osobom splacającym kredyty denominowane we franku szwajcarskim organem właściwym jest Kancelaria Prezydenta RP.

Ad 4)

Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych S.A. jest jednoosobową spółką Skarbu Państwa, nad którą nadzór właścicielski sprawuje Minister Skarbu Państwa. W związku z powyższym organem właściwym do udzielenia odpowiedzi w zakresie działań właścicielskich jest Minister Skarbu Państwa.

Ad 5)

Uwarunkowania makroekonomiczne i demograficzne wskazują na wysoką zasadność stworzenia dodatkowych zachęt dla Polaków do tworzenia długoterminowych oszczędności, także emerytalnych.

Główny element koncepcji programu budowy kapitału - pracownicze i indywidualne plany kapitałowe, zakłada stworzenie takiej atrakcyjnej możliwości oszczędzania i inwestowania. W ramach planów wkład w przyszłe oszczędności pracowników byłby rozłożony pomiędzy samych pracowników, pracodawców i państwo, tak ażeby dla nikogo nie okazał się on nadmierny. W ten bardzo wymierny sposób realizowana byłaby idea solidaryzmu w gospodarce z pozytywnym skutkiem dla rozwoju ekonomicznego w przyszłości.

Wobec aktualnie szybkorosnących płac, dobrowolna składka powinna być akceptowalna dla licznych pracowników i pracodawców. Zgromadzone w ten sposób środki poprawiłyby sytuację pracowników po przejściu na emeryturę, jednocześnie wzmacniając krajowe źródła wzrostu gospodarczego. Jeszcze raz dziękuję za zainteresowanie tymi niezwykle ważnymi sprawami dla rozwoju Polski.

Z poważaniem,

